

بررسی فقهی تربیت جنسی
در برخی از روایات کتاب وسایل الشیعه

www.ketab.ir

گردآورنده:

سید محمد جواد سجادی نژاد

www.ketab.ir
بررسی فقهی تربیت جنسی در برخی از روایات کتاب وسایل الشیعه

گردآورنده: سید محمدجواد سجادی نژاد

ناشر: رنگین کتاب

صفحه آرای: دفتر گرافیک سیمای هنر شرق

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲

چاپ و صحافی: دقت

قطع کتاب: وزیری، ۱۹۴ صفحه

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹ - ۸۵ - ۵۹۱۷ - ۶۲۲ - ۹۷۸

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

تلفن انتشارات رنگین کتاب: مشهد، ۰۹۰۱۲۰۶۵۵۲۳

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۵۹۲۴۱۹۹۵

سرشناسه	: سجادی‌نژاد، سید محمد جواد، ۱۳۵۴. گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: وسائل الشیعه. فارسی - عربی. برگزیده. شرح بررسی فقهی تربیت جنسی در برخی از روایات کتاب وسایل الشیعه / گردآورنده سید محمد جواد سجادی‌نژاد.
مشخصات نشر	: مشهد: رنگین کتاب، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۴ص.
شابک	: ۹-۸۵-۵۹۱۷-۶۲۲-۹۷۸-۱۷۰۰۰۰ تومان
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
یادداشت	: کتاب حاضر شرح بخشی از کتاب «وسایل الشیعه» تألیف حر عاملی است.
یادداشت	: کتابنامه: ص (۱۹۰ - ۱۹۳) همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: حر عاملی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ ق. وسایل الشیعه - نقد و تفسیر احادیث شیعه - قرن ۱۱ ق.
	امور جنسی - آموزش به کودکان (فقه)
	امور جنسی - آموزش به کودکان - جنبه‌های مذهبی - اسلام
شناسه افزوده	: حر عاملی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ ق. وسایل الشیعه. برگزیده، شرح
رده بندی کنگره	: ۵۸۴۵
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۲۱۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۲۹۵۲۲۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: قیفا

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۵	 مقدمه
----	-------------

فصل اول: کلیات

۲۳	 مبحث اول: مفاهیم
۲۳	 گفتار اول: تعریف واژه فقه
۲۳	 بند اول: فقه در لغت
۲۴	 بند دوم: فقه در اصطلاح
۲۵	 بند سوم: فقه تربیتی
۲۵	 گفتار دوم: تعریف تربیت
۲۶	 بند اول: تربیت در لغت
۲۷	 بند دوم: تربیت در اصطلاح
۲۷	 بند سوم: تعریف تربیت جنسی
۲۹	 گفتار سوم: انواع تربیت
۲۹	 بند اول: تربیت بدنی
۳۰	 بند دوم: تربیت عقلی
۳۲	 بند سوم: تربیت قلبی
۳۳	 گفتار چهارم: ارکان تربیت
۳۴	 گفتار پنجم: اهداف تربیت

۳۴	گفتار ششم: تربیت در اسلام.....
۳۵	بند اول: تربیت در نگاه اندیشمندان اسلامی.....
۳۵	بند دوم: تربیت در نگاه اندیشمندان غیرمسلمان.....
۳۶	بند سوم: تربیت جنسی از دیدگاه اسلام.....
۳۷	گفتار هفتم: ادوار تربیت در اسلام.....
۳۷	بند اول: دوره قبل از تولد.....
۴۲	بند دوم: دوران بعد از تولد.....
۵۰	مبحث دوم: تعریف علم درایه
۵۰	گفتار اول: تعریف علم درایه.....
۵۱	گفتار دوم: تعریف علم روایت حدیث.....
۵۱	گفتار سوم: تعریف رجال حدیث.....
۵۲	گفتار چهارم: تعریف روایت.....
۵۲	گفتار پنجم: تقسیم‌بندی روایات.....
۵۲	بند اول: تقسیم براساس تعدد سند.....
۵۳	بند دوم: تقسیم بر اساس اعتبار سند.....
۵۳	بند سوم: تقسیم براساس اتصال یا قطع سند.....
۵۳	بند چهارم: تقسیم براساس متن روایت.....
۵۴	مبحث سوم: معرفی کتاب وسائل الشیعه
۵۴	گفتار اول: معرفی کتاب.....
۵۵	گفتار دوم: ارزش و اعتبار.....
۵۵	گفتار سوم: انگیزه نگارش.....
۵۵	گفتار چهارم: سند روایات.....
۵۶	گفتار پنجم: منابع کتاب.....
۵۷	گفتار ششم: روش تبویب وسائل الشیعه.....
۵۷	گفتار هفتم: مستدرک الوسائل.....

فصل دوم: واکاوی عوامل موثر در تربیت جنسی

- مبحث اول: نقش والدین در تربیت جنسی ۶۱
- مبحث دوم: رسانه و تربیت جنسی ۶۶
- گفتار اول: اینترنت ۶۶
- گفتار دوم: بازی‌های رایانه‌ای ۷۱
- بند اول: آسیب‌های بازی‌های رایانه‌ای ۷۱
- بند دوم: راه‌های پیشگیری از آسیب‌های بازی‌های رایانه‌ای ۷۲
- مبحث سوم: جامعه و تربیت جنسی ۷۳
- مبحث چهارم: نقش مدرسه بر تربیت جنسی ۷۴
- گفتار اول: پیشگیری از انحرافات جنسی ۷۵
- بند اول: آشنا کردن دانش‌آموزان با آثار و پیامدهای سوء ۷۶
- بند دوم: نقش مربیان و معلمان آموزشگاه ۷۶
- بند سوم: نقش دوستان و همسالان ۷۷
- گفتار دوم: اصلاح انحرافات جنسی در مدارس ۷۷
- بند اول: تقویت باورها و اعتقادات دینی ۷۷
- بند دوم: کنترل محرک‌های جنسی ۷۸
- بند سوم: پر کردن اوقات فراغت جوانان ۷۹
- بند چهارم: تأمین نیازهای جنسی ۷۹
- بند پنجم: اصل کلی در تربیت ۸۰
- مبحث پنجم: نقش عفاف در تربیت جنسی ۸۱
- گفتار اول: عفاف در لغت ۸۱
- گفتار دوم: عفاف در قرآن ۸۲
- گفتار سوم: عفاف در روایات ۸۳
- گفتار چهارم: رابطه عفاف و حیا ۸۴
- گفتار پنجم: رابطه عفاف و تربیت جنسی ۸۶

فصل سوم: بررسی فقهی روایات تربیت جنسی

- مبحث اول: بررسی روایات قبله (بوسیدن) کودکان ۹۱
- گفتار اول: بررسی روایات موضوع ۹۳
- بند اول: حدیث اول ۹۳
- بند دوم: حدیث دوم ۹۴
- بند سوم: حدیث سوم ۹۷
- بند چهارم: حدیث چهارم ۹۹
- بند پنجم: حدیث پنجم ۱۰۱
- بند ششم: حدیث ششم ۱۰۳
- گفتار دوم: جمع‌بندی بررسی سندی و دلالتی روایات ۱۰۴
- مبحث دوم: بستر خواب ۱۰۷
- گفتار اول: روایات بخش اول ۱۰۷
- بند اول: روایت اول ۱۰۷
- بند دوم: روایت دوم ۱۰۸
- گفتار دوم: روایات بخش دوم ۱۱۰
- بند اول: بیان یک روایت از باب اول ۱۱۰
- بند دوم: بیان دو روایت از باب دوم ۱۱۱
- بند سوم: بررسی روایت دوم از باب دوم ۱۱۲
- بند چهارم: بررسی یک روایت از باب سوم ۱۱۳
- بند پنجم: بیان روایت اول از باب چهارم ۱۱۴
- بند ششم: بیان روایت دوم از باب چهارم ۱۱۵
- گفتار اول: پیام‌های تربیتی ۱۱۶
- مبحث سوم: مجامعت والدین نزد کودکان ۱۱۷
- گفتار اول: بررسی روایات ۱۱۷
- بند اول: روایت اول ۱۱۷

بند دوم: روایت دوم.....	۱۱۹
بند سوم: روایت سوم.....	۱۲۱
گفتار دوم: پیام‌های تربیتی.....	۱۲۲
مبحث چهارم: لمس آلت جنسی.....	۱۲۳
گفتار اول: لمس آلت توسط والدین یا دیگران.....	۱۲۴
بند اول: بیان روایت در این باب.....	۱۲۴
بند دوم: تعریف تنقیح مناط.....	۱۲۶
گفتار دوم: لمس آلت توسط خود کودک یا نوجوان.....	۱۲۶
بند اول: بررسی روایت اول از بابُ تَحْرِیمِ الْاِسْتِمْنَاءِ.....	۱۲۸
بند دوم: بررسی روایت دوم.....	۱۲۹
بند سوم: بررسی روایت سوم.....	۱۳۱
بند چهارم: بیان روایت چهارم.....	۱۳۱
بند پنجم: بررسی روایت پنجم.....	۱۳۲
بند ششم: بررسی روایت ششم.....	۱۳۴
بند هفتم: بررسی روایت هفتم.....	۱۳۶
گفتار سوم: مصادیق استمناء.....	۱۳۸
گفتار چهارم: حکم فقهی استمناء.....	۱۳۹
گفتار پنجم: احکام مترتب بر خودارضائی.....	۱۴۰
گفتار ششم: عوارض خودارضائی.....	۱۴۰
گفتار هفتم: درمان خودارضائی.....	۱۴۲
مبحث پنجم: بررسی روایات خویشتن‌داری جنسی.....	۱۴۴
گفتار اول: بررسی روایات خویشتن‌داری جنسی.....	۱۴۵
بند اول: بررسی روایت اول.....	۱۴۵
بند دوم: بررسی حدیث دوم.....	۱۴۶
بند سوم: بررسی حدیث سوم.....	۱۴۷

مقدمه

یکی از تحولات قابل توجه در دوره نوجوانی بروز و ظهور تمایلات جنسی و شهوانی است که گاهی نوجوانان را با مشکل مواجه می‌سازد و این مشکلات به دلیل ناآشنایی با این پدیده و عدم آگاهی برای هدایت این استعداد در مسیر منطقی موجب گرفتاری‌هایی برای نوجوانان می‌شود تربیت جنسی نوجوانان بخش مهمی از وظایف مربیان و روانشناسان محسوب می‌شود چه اینکه از یک سو نوجوانی دوره حساس سرنوشت و تعیین کننده بوده و از سوی دیگر کوتاهی در امر تربیت جنسی این قشر از جامعه خسارت‌های جبران ناپذیری در پی خواهد داشت طرز تلقی ما از تربیت جنسی در بیشتر جنبه‌ها با اندیشه غرب کاملاً متفاوت است منظور ما از تربیت جنسی پرورش و تعدیل و جهت دهی نیست نه پروردن و اوج دادن برای نمونه ما وجود شرم و حیا در زمینه تربیت جنسی را یک اصل انسانی می‌دانیم و با آزادی و بی‌بند و باری در زمینه جنسی کاملاً مخالفیم اهمیت تربیت غریزه جنسی که از غرایز پر قدرت بشر است که اگر برای مهار و هدایت آن به موقع اقدام نشود و از راه صحیح تعدیل نگردد زمام اختیار آدمی را به دست خواهد گرفت و چون طوفانی سرکش آدمی را به منجلاب فساد و تباهی خواهد کشاند غریزه جنسی از لحظه تولد در نهاد فرد وجود دارد ارضای غریزه جنسی بر اثر لذتی که به دنبال دارند کودک و نوجوان را به خود مشغول می‌دارد تلاش برای ارضای درست و مناسب این غریزه نه تنها مذموم نیست بلکه بسیار نیکو و پسندیده است هست

اما باید از طریق آموزش کنترل و هدایت شود تربیت جنسی امری تدریجی و مرحله‌ای است که باید براساس ویژگی‌های کودکان و نوجوانان صورت گیرد. استعدادهای انسان براساس توانایی‌هایش و با حرکتی تدریجی در جهت کمال مطلق شکوفا می‌شود در تربیت جنسی صرفاً ارائه اطلاعات کفایت نمی‌کند بلکه رفتار و نگرش والدین نسبت به امور جنسی در اثربخشی و کارآمدی آموزش اهمیت بسزایی دارند.

در این نوشتار تلاش شده است تا با استفاده از روایات حضرات معصومین علیهم السلام در یکی از جامع‌ترین و معتبرترین کتب فقهی شیعی (کتاب وسائل الشیعه) تا حدودی نقشه راه تربیت جنسی را ترسیم و پایه و اساس این نوع تربیت را برگرفته از معدن آن بنا نهیم و معدن علم صحیح و کامل هیچ جای نیست مگر نزد اهل بیت علیهم السلام چون اهل بیت به خداوند متصل‌اند و قطعاً علمشان هم علم خداست.

در حوزه مسائل تربیتی خصوصاً تربیت جنسی مقالات و کتابهای گوناگون و با نظریات متفاوت به رشته تحریر درآمده است در این بین در سال‌های اخیر بحث تربیت جنسی از منظر اسلام بسیار مورد توجه محققان و پژوهشگران تربیتی قرار گرفته و تاکنون تالیفات ارزشمندی نیز حاصل تلاش‌های عالمان علوم تربیتی به جامعه مخاطبین تحویل شده است که در این کتاب نیز از مطالب برخی از این کتب استفاده شده است از جمله کتابهایی که مسائل تربیت جنسی را با استفاده از منابع علوم اسلامی مورد کنکاش و تجزیه و تحلیل قرار داده‌اند کتاب‌های ذیل می‌باشد:

الف) مطهری، مرتضی، اخلاق جنسی در اسلام و جهان غرب، ناشر صدرا این کتاب مشتمل بر سلسله مقالاتی از استاد مطهری می‌باشد که بخشی از بایسته‌های اخلاقی و رفتاری رابطه زن و مرد را توضیح می‌دهد.